

1. TISOVECKÝ TUNEL

Razenie tunela sa začalo 11. novembra 1940. Prerazený bol 26. septembra 1941 a všetky stavebné práce ukončené v roku 1944.

Tunel sa však kvôli vypuknutiu Slovenského národného povstania v tom čase nedostal do prevádzky. Začal sa využívať až v povojnovom období a ako jediný zo štyroch postavených splnil svoj pôvodný účel. Železničná doprava ním premáva od 3. februára 1949 a dodnes tvorí súčasť priameho železničného spojenia na trati Tisovec – Brezno.

5. POZOSTATOK NADJAZDU

Násyp a murovaný základ plánovaného cestného nadjazdu ponad železnicu.

7. PRACOVNÝ ÚTVAR V REVÚCEJ

Na stavbe železnice pracovali aj chovanci z Pracovného útvaru v Revúcej.

Podnetom na jeho zriadenie bola požiadavka na 150 zamestnancov od firmy Ing. Ladislav Hits. Tábor bol založený v marci 1943. Fungoval do júna 1944 a prešlo si ním približne 400 chovancov vykonávajúcich najťažšie práce na stavbe.

3. ŠŤAVICA

Oporné piliere obložené kresaným kameňom v areáli Šťavice.

2. MÚZEUM OZUBNICOVEJ ŽELEZNICE TISOVEC

V múzeu je prezentovaná história ozubnicovej železnice na trati Tisovec – Zbojská – Pohronská Polhora.

Nájdete ho vedľa výpravnej budovy železničnej stanice Tisovec a je prístupné v dňoch jazd parných vlakov od 8.00 do 17.00 h, vždy v čase pobytu parného vlaku v stanici.

tel: 0903 486 051
web: www.zubacka.sk

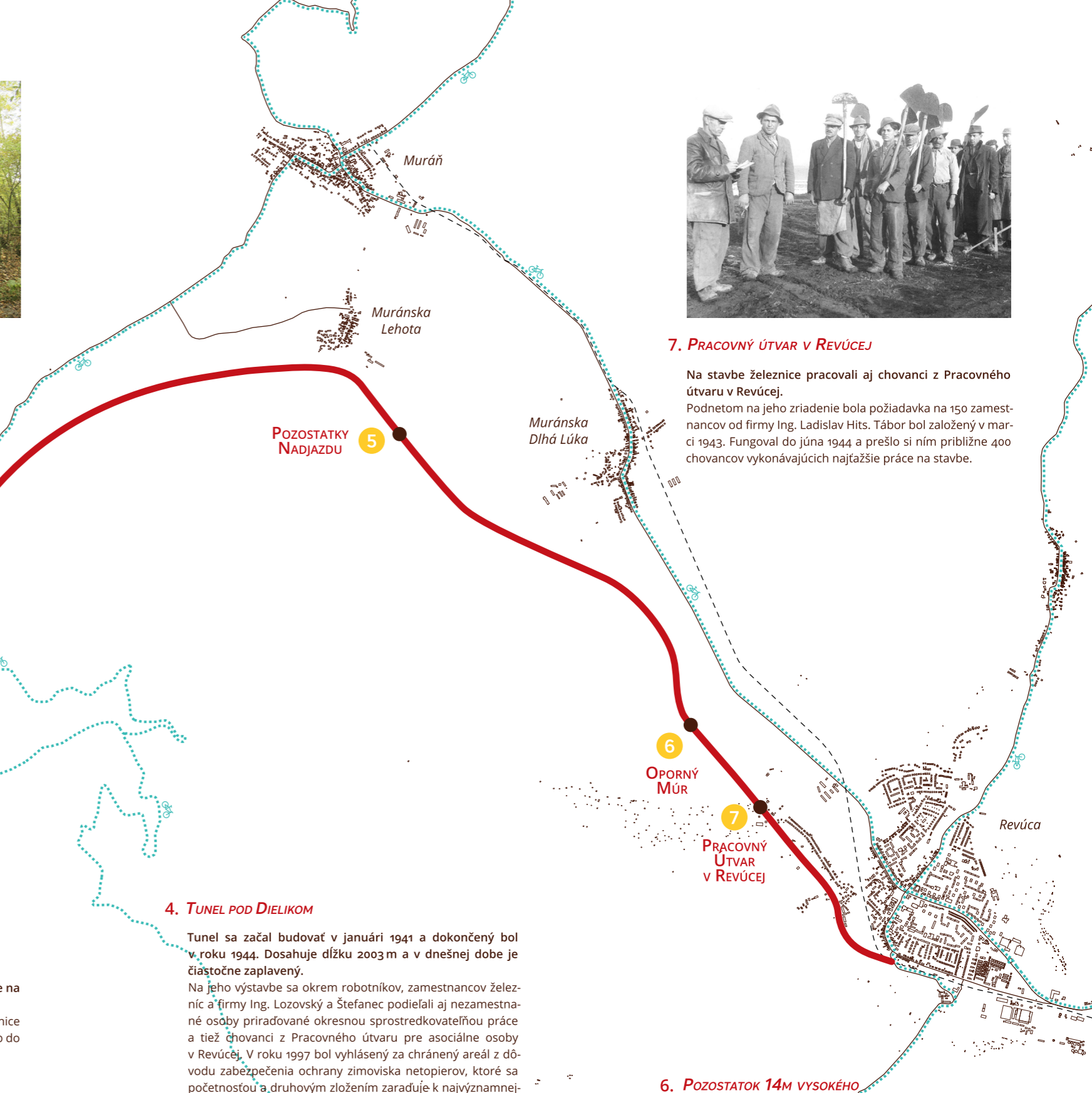
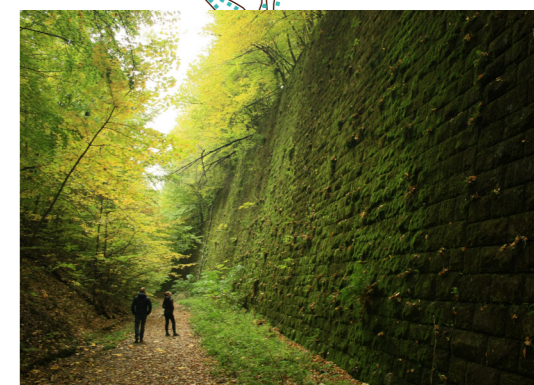
4. TUNEL POD DIELIKOM

Tunel sa začal budovať v januári 1941 a dokončený bol v roku 1944. Dosahuje dĺžku 2003m a v dnešnej dobe je čiastočne zaplavený.

Na jeho výstavbe sa okrem robotníkov, zamestnancov železníc a firmy Ing. Lozovský a Štefanec podieľali aj nezamestnané osoby priradené okresnou sprostredkovateľňou práce a tiež chovanci z Pracovného útvaru pre asociálne osoby v Revúcej. V roku 1997 bol vyhlásený za chránený areál z dôvodu zabezpečenia ochrany zimoviska netopierov, ktoré sa početnosťou a druhovým zložením zaraďuje k najvýznamnejším v európskom meradle.

6. POZOSTATOK 14M VYSOKÉHO OPORNÉHO MÚRU

Stojí za to vidieť!

GEMERSKÉ SPOJKY

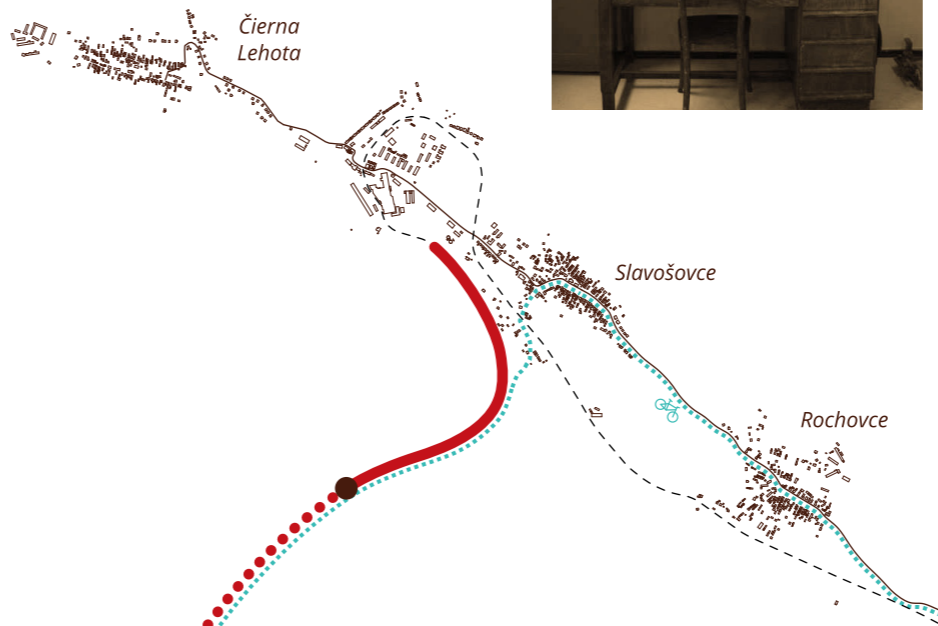
2. KOPRÁŠSKY (MNIŠANSKÝ) VIADUKT

Dominanta celej trate – klenutý Koprášsky viadukt dlhý 120 a vysoký 36 metrov, je zároveň najväčším z 12 mostových objektov zrealizovaných na úseku Chyžná Voda – Slavošovce.

Je prístupný z obce Magnezitovce a keďže po ňom nepremávajú žiadne dopravné prostriedky, je vhodný na prechádzky či cyklotúry. Navyše poskytuje krásne výhľady na okolitú scenériu.

1. ŽELEZNIČNÉ MÚZEUM LUBENÍK

V múzeu je prezentovaná zbierka historických železničných zariadení stredného Gemera.
tel: 0905 435 895
f Železničné múzeum Lubeník

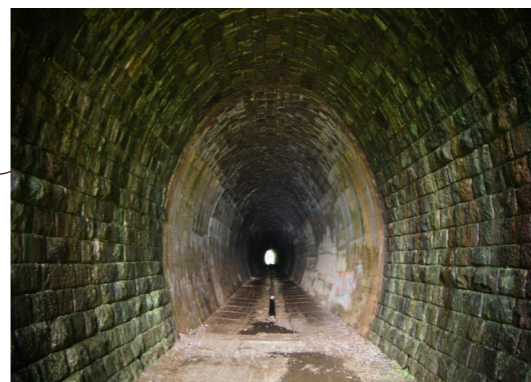

4. SLAVOŠOVSKÝ TUNEL

Meria 2401 metrov a je najdlhší zo štyroch tunelov, ktoré sa na plánovanej trase Tisovec – Slavošovce postavili. Jeho výstavba prebehla v rokoch 1941 – 1944. Svojím neobvyklým tvarom písmena S prepája obec Magnezitovce so Slavošovcami. Materiál preň vyrábali aj hluchonemí kamenári z Kremnice, pričom niektoré ručne opracované žulové kvádre vážia až 200 kilogramov. Tunel je plne prístupný a prechádza ním oficiálna cyklotrasa, čo ho činí najdlhším cyklotunelom v Európe a tretím najdlhším na svete.

3. KOPRÁŠSKY TUNEL

Jeho výstavba trvala aj napriek mnohým ťažkostiam len niekoľko mesiacov. Začal sa budovať v marci 1941 a už 11. augusta 1941 sa na stavbe tohto úseku konala slávnosť prerazenia tunela. Dosahuje dĺžku 245 metrov a jeho smerová odchýlka nebola väčšia ako 1 mm. Slavošovský portál postavili z bieleho kameňa a neobvyklý je aj fakt, že sa razenie smerovej štôlne uskutočnilo bez jediného úrazu. Vďaka jeho krátkej dĺžke je Koprášsky tunel možné prejsť bez umelého osvetlenia.

GEMERSKÉ SPOJKY

Príroda v regióne Gemer a Malohont ukrýva nespočetné množstvo pokladov. V lone nádherných lesov, banských pamiatok či hradov sa schováva aj neobvyklý príbeh železničnej trate, po ktorej nikdy neprešiel vlak.

Dnes nám ju pripomínajú unikátne technické pamiatky. Príroda si ich postupne berie späť a spolu tak vytvárajú nádherný obraz splynutia diela človeka s prírodou.

Vydajte sa s nami po stopách Gemerských spojok aj vy.

V súčasnosti môžu návštevníci objavovať príbeh tohto ambiciózneho projektu nasledujúc oba pôvodné úseky nedokončenej železnice, po ktorých vedie aj cyklocesta.

1 Úsek: TISOVEC - REVÚCA

Stavbu prvého úseku mapuje náučná trasa Gemerská zelená cesta. Začína v Revúcej a pokračuje po lesnej ceste, ktorou mala pôvodne viesť železnica. Nachádzajú sa na nej informačné tabule a pozostatky stavby v podobe zásekov, častí pilierov, kaskád či mostových objektov. Odmenou pre každého, kto trasu absolvuje, je pohľad na monumentálny 14-metrov vysoký zárez obložený kamennými kvádrmi.

2 Úsek: CHYŽNÁ VODA - SLAVOŠOVCE

Pozostatky stavby druhého úseku ponúkajú najlepší pohľad na to, čo sa ťažkou prácou v minulosti podarilo vytvoriť. Návštevníci sa môžu prejsť po Mníšanskom viadukte alebo cez najdlhší Slavošovský tunel. Trasa sa začína v obci Lubeník, odkiaľ sa dá po vyznačenej ceste dostať až do Slavošoviec.

TROCHU Z HISTÓRIE

Dejiny tejto odvážnej stavby sa začali písať pred vyše 80 rokmi, kedy sa na základe arbitrážneho rozhodnutia zo dňa 2. 11. 1938 musela Československá republika vzdať päťtiny územia Slovenska v prospech Maďarského kráľovstva. Týmto rozhodnutím stratila svoje južné mestá, medzi ktoré patrili aj Rimavská Sobota, Tornaľa, Jelšava či Rožňava.

Železničná tepna regiónu zostala preťatá, a preto sa v roku 1939 po vzniku Slovenského štátu začalo navrhovanie nových komunikácií nahrádzajúcich vzniknuté medzery. Nové prepojenie bolo projektované v smere Tisovec – Revúca a Chyžná Voda – Slavošovce s napojením na trať Brezno – Tisovec, ktorá sa mala rekonštruovať. O vybudovaní trate sa definitívne rozhodlo 5. mája 1939. Predpokladané náklady na jej realizáciu boli vyčíslené na 196 miliónov korún a mala poskytnúť zamestnanie viac ako 3500 robotníkom. Slávnostné otvorenie výstavby trate sa uskutočnilo 9. novembra 1941.

Do roku 1944 sa podarilo čiastočne dokončiť oba spomínané úseky železnice. Nato bola stavba Gemerských spojok z dôvodu vypuknutia SNP pozastavená. Po vojne sa uvažovalo o jej dobudovaní, no stavebné práce boli k 31. decembru 1948 definitívne ukončené.

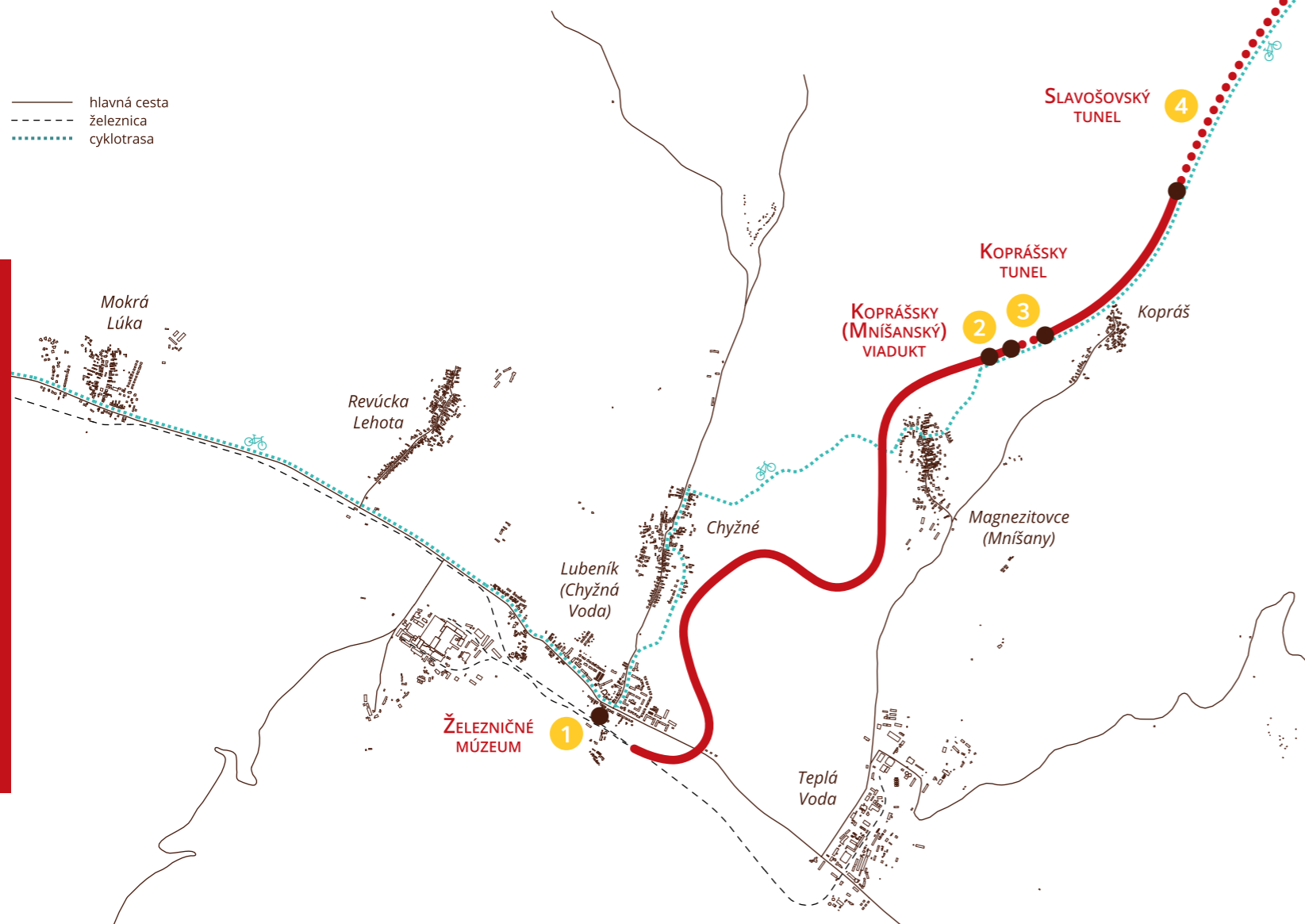
SLAVOŠOVSKÝ TUNEL - dnes najdlhší cyklotunel v Európe

Sprievodca nikdy nedokončenou železničnou traťou Gemera

— hlavná cesta
- - - železnica
... cyklotrasa

2. Úsek: CHYŽNÁ VODA - SLAVOŠOVCE

GEMER

Viac informácií o regióne nájdete na
www.regiongemer.sk
f @ regiongemer

Vydala OOCR Gemer v roku 2020.
Vytlačené na recyklovanom papieri.

